

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 15. november 2021
(OR. en)

13667/21

COMPET 778
MI 809
IND 321

MÄRKUS

Saatja: Eesistujariik

Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Teema: *Konkurentsivõime nõukogu 25. novembri 2021. aasta istungi ettevalmistamine*

Euroopa majanduse taastekava rakendamine

Poliitiline mõttevahetus

Delegatsioonidele edastatakse lisas eesistujariigi märkus „Euroopa majanduse taastekava rakendamine“, pidades silmas poliitilist mõttevahetust konkurentsivõime nõukogu 25. novembri 2021. aasta istungil.

Euroopa majanduse taastekava rakendamine

Eesistujariigi aruteludokument

Taaste- ja vastupidavusrahastu toetab liidu majanduse taastamist ning kiirendab liikmesriikide rohe- ja digipööret taaste- ja vastupidavuskavade kaudu. Taaste- ja vastupidavusrahastust tehakse liikmesriikide reformide ja investeeringute toetamiseks kättesaadavaks 723,8 miljardi euro väärtuses laene ja toetusi (vastavalt 385,8 miljardit eurot ja 338 miljardit eurot).

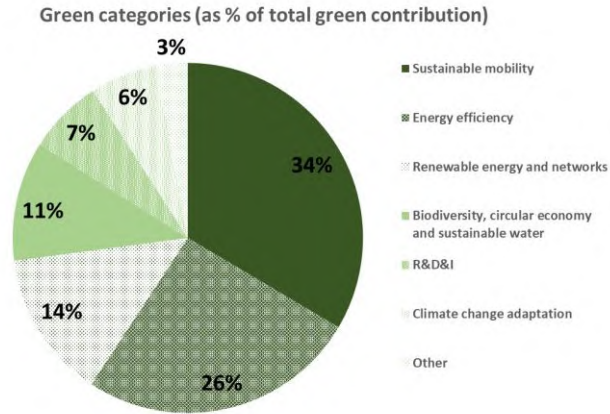
Liikmesriikide majanduse taastamist kiirendab teiste liikmesriikide kavade ülekanduv mõju. Taaste- ja vastupidavuskavade mõju ELi üldisele majanduskasvule on ligikaudu kolmandiku võrra suurem¹, kui võtta selgesõnaliselt arvesse üksikute riikide meetmete ülekanduvat mõju.

Alates juulist on nõukogu heaks kiitnud 22 taaste- ja vastupidavuskava rahastamise, mille kogumaht investeeringutena on kuni 2026. aastani ligikaudu 446 miljardit eurot. Esitatud kavad hõlmavad reforme ja investeeringuid, milles võetakse arvesse märkimisväärset osa 2019. ja 2020. aasta riigipõhistest soovitudest ning mis järgivad olulise kahju ärahoidmise põhimõtet.

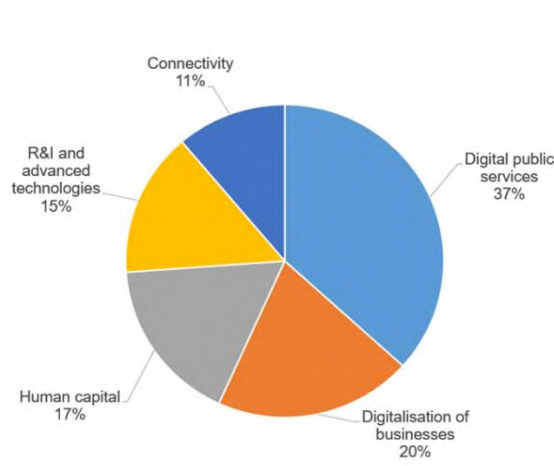
Vastuvõetud kavades toetatakse kindlalt rohepööret: 43% (192 miljardit eurot) taaste- ja vastupidavusrahastu vahenditest eraldatakse peamistele keskkonnahoidlikele investeeringutele² kestliku liikuvuse, renoveerimise, puhta energia, ringmajanduse, kestliku veemajanduse ja elurikkuse valdkonnas. See on suurem kui määruses ette nähtud 37%line eesmärk. Kavad hõlmavad ka olulisi reforme, mis käsitlevad lubade andmist, maksusoodustusi keskkonnasõbralikele sõidukitele ja toetust puhtale energiale.

¹ Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat (2021), Quantifying Spillovers of Next Generation EU Investment (Euroopa Liidu taasterahastu investeeringute ülekanduva mõju kvantifitseerimine)

² Sealhulgas keskkonnatoetus (14 miljardit eurot 22 heakskiidetud kava jaoks)

Digipööre on kesksel kohal ka 22 heakskiidetud taaste- ja vastupidavuskavas: 26% taaste- ja vastupidavusrahastu vahenditest eraldatakse peamistele digipöördete investeeringutele sellistes valdkondades nagu e-valitsus, ettevõtete digitaliseerimine, digioskused, küberturvalisus ja kõrgtehnoloogia. Need ületavad samuti seatud 20% eesmärgi. Kavad sisaldavad ka olulisi reforme avaliku halduse ajakohastamiseks ja 5G-võrkude kasutuselevõttu takistavate tegurite kõrvaldamiseks.

22 heakskiidetud kava raames eraldatakse ligikaudu 135 miljardit eurot sotsiaalseteks investeeringuteks, eelkõige tervishoiu (u 26%), hariduse (u 25%), oskuste (u 12%) tööhõive- ja tööturuasutuste (u 12%) ning sotsiaaleluruumide (u 12 %) valdkonnas. Need investeeringud hõlmavad konkreetsemalt meetmeid selleks, et pakkuda taskukohast ja kvaliteetset alusharidust ja lapsehoidu, ennetada haridussüsteemist varakult lahkumist, suurendada digitaalset haridust, täiendada töötajate oskusi ja pakkuda ümberõpet rohe- ja digipöörde kontekstis, parandada riiklike tööturuasutuste tõhusust, suurendada naiste ja haavatavate töötajate tööturul osalemist, ajakohastada tervishoiusüsteeme ja võtta kasutusele e-tervis.

Kavadega toetatakse ka mitut riiki hõlmavaid olulisi projekte ja neis viidatakse üleeuroopalist huvi pakkuvatele tähtsatele projektidele. Vastuvõetud kavad hõlmavad peamisi piiriüleseid keskkonnahoidlikke projekte patareide ja akude, vesiniku ja TEN-T raudteekoridoride valdkonnas ning peamisi digitaalseid piiriüleseid projekte mikroelektronika, pilvandmetöötluse, 5G-koridoride ja väga suure läbilaskevõimega merekaablite valdkonnas. Mitmed kavad sisaldavad viiteid üleeuroopalist huvi pakkuvatele tähtsatele projektidele (vesinik – 6–7 taaste- ja vastupidavuskava; mikroelektronika – 11 taaste- ja vastupidavuskava; pilvandmetöötlus – 5 taaste- ja vastupidavuskava).

Kriisi tõttu on kannatada saanud eelkõige VKEd. VKEde lisaväärtus vähenes järsult (2020. aastal 7,6%), samas kui tööhõive VKEdes vähenes 1,7%.³ Seega peavad VKEd olema taastamise toetuse keskmes, et saavutada vajalik üleminek digitaliseerimise, kestlikkuse ja vastupanuvõime tagamiseks.

Vastuvõetud taaste- ja vastupidavuskavad sisaldavad enneolematut rahalist toetust ka VKEdele ning ulatuslikke reforme ettevõtluskeskkonna parandamiseks. Nendes kavades võetakse arvesse riigipõhiseid soovitusi konkurentsi soodustava ettevõtluse reguleerimise, õigusaktide lihtsustamise, riigihangete, kohtusüsteemide, ettevõtete digitaliseerimise, e-valitsuse, hästitoimivate maksejõuetusraamistike ja haldussuutlikkuse kohta. Need kuuluvad Euroopa VKEde jaoks kõige problemaatilisemate valdkondade hulka. Kavades pakutakse välja olulisi reforme rahastamisele juurdepääsu valdkonnas. Suured investeeringud tööstusökosüsteemidesse, nagu turism ja ehitus, toovad samuti olulist kasu VKEdele kui nende ökosüsteemide peamistele osalistele.

³ VKEde tulemuslikkuse ülevaade – 2021.

Taaste- ja vastupidavuskavade investeringute ja reformide kindlameelne ja koordineeritud rakendamine avaldab laiemat positiivset mõju, näiteks suurendades riigi rahanduse jätkusuutlikkust ja luues kvaliteetseid töökohti. Siiski on oluline jälgida tähelepanelikult nende kavade tegelikku rakendamist ELi ja liikmesriikide tasandil. Riiklikel VKEde saadikutel ja VKEde saadikute võrgustikul peaks olema ennetav roll selle tagamisel, et VKEd saaksid olemasolevatest rahalistest vahenditest ja toetusest tegelikku kasu.

Konkurentsivõime nõukogul saab olla oluline roll Euroopa majanduse taastamise kava rakendamise järelevalves. See on võimalus jagada sellega seoses teadmisi ning osaleda ühiselt järelevalvealases koostöös läbipaistval ja sidusal viisil, mis võimaldaks konkurentsivõime nõukogul majanduse taastamise protsessile tõhusalt kaasa aidata.

Arutelüküsimused:

- 1. Millised võivad ministrite arvates olla probleemid riiklike taaste- ja vastupidavuskavade rakendamisel ning kuidas tagada, et nende kavade rakendamine aitaks kaasa tööstusökosüsteemide taastamisele?*
- 2. Kuidas kasutada taaste- ja vastupidavusrahastut ning muid ELi fonde ja meetmeid, et tugevdada ELi väärtusahelaid rohe- ja digipöörde läbiviimiseks, võttes arvesse praegust tarnepuudujääki pooljuhtide ja toorainete valdkonnas ning kõrgeid energiahindu?*